

در دهه گذشته میزان محتوای چندرسانه‌ای تولیدشده رشد چشمگیری داشته است. در این میان، ویدئوهای دیجیتال سهم ویژه‌ای در این رشد داشته‌اند. علاوه بر آن، درخواست‌های کاربران برای ویدئوهای متنوع و با کیفیت بالا افزایش پیدا کرده است. در نتیجه برای مدیریت این حجم عظیم و تعداد زیاد ویدئوهای دیجیتالی و همچنین به منظور پاسخگویی به درخواست‌های کاربران، ضروری است که اطلاعات شناسایی و توصیفی به ویدئو افزوده شود. این کار از سه جهت حائز اهمیت است. اول اینکه، وقتی اطلاعات کافی به ویدئو اضافه شده باشد، ویدئو قابل شناسایی و دسته‌بندی می‌شود. دوم اینکه، تغییراتی که در طول زمان بر روی ویدئو انجام می‌گیرد، به صورت دقیق قابل ردیابی می‌شود، این تغییرات در مراکز پخش‌کننده ویدئو که آرشیوهای ویدئویی دارند، مکرراً اتفاق می‌افتد. سوم اینکه، با توجه به درخواست‌های کاربران برای ویدئوهای متنوع، هر کاربر هر ویدئویی را که به دنبال آن می‌گردد، می‌تواند به راحتی پیدا کند. نهان‌نگاری داده یکی از روش‌هایی است که برای دست‌یابی به این مهم به کار گرفته می‌شود. روش‌های نهان‌نگاری داده در ویدئو عموماً داده را در زمان فشرده‌سازی (رمزگذاری) تزریق می‌کنند. این عملیات به دلیل پیچیدگی ذاتی رمزگذارهای امروزی به حجم زیادی از پردازش نیاز دارد. علاوه بر این مساله، از آنجایی که عملیات رمزگذاری همواره با افت کیفیت همراه است تکرار چندین باره آن، برای نهان‌نگاری چندین داده مختلف، اثر قابل مشاهده‌ای را بر کیفیت ویدئو خواهد گذاشت. بنابراین نیاز به روشی است که نهان‌نگاری را مستقیماً در ویدئوی فشرده شده انجام دهد. به طور خلاصه، در نهان‌نگاری داده در ویدئو چندین مسئله مورد توجه است. اول اینکه، افت کیفیت و افزایش نرخ بیت ویدئو پس از نهان‌نگاری باید نسبت به کیفیت و نرخ بیت ویدئوی اولیه قابل صرف‌نظر کردن باشد. دوم اینکه، ظرفیت نهان‌نگاری داده در واحد زمان چه مقدار است، بدین معنی که چه مقدار بیت در یک ثانیه ویدئو قابل نهان‌نگاری است. در نهایت اینکه پیچیدگی زمانی سیستم نهان‌نگاری هرچه کمتر باشد هزینه پیاده‌سازی آن نیز کمتر خواهد بود. از این رو در این پایان‌نامه، گرچه در عنوان آن استاندارد فشرده‌سازی HEVC مورد توجه است، ولی یک سیستم بلادرنگ نهان‌نگاری متادیتا با ظرفیت بالا برای هر دو استاندارد ویدئویی H.264/AVC و H.265/HEVC ارائه شده است که متادیتا را در ویدئوی فشرده شده تزریق می‌کند. در سیستم پیشنهاد شده، افت کیفیت ویدئو پس از نهان‌نگاری چندین متادیتای مختلف همچنان توسط سیستم بینایی انسان غیرقابل تشخیص است، همچنین افزایش نرخ بیت ویدئو نیز همواره از حجم متادیتایی که افزوده شده است بسیار کمتر است. نهان‌نگاری در استاندارد H.264 از این جهت به این پایان‌نامه افزوده شده است که، اکثر ویدئوهای کد شده بر روی شبکه و درون آرشیوهای ویدئویی با این استاندارد فشرده شده‌اند. در آینده نزدیک، استاندارد H.264 از نظر تعداد ویدئوی فشرده شده جای خود را به استاندارد H.265 خواهد داد. به همین دلیل، مقایسه نهان‌نگاری متادیتا در این دو استاندارد رمزگذاری به عنوان هدف اصلی این پایان‌نامه در نظر گرفته شده است.

چکیده پایان‌نامه

نهان‌نگاری متادیتا، رانش اعوجاج، پردازش حوزه ی ویدئوی فشرده، استاندارد رمزگذاری HEVC

کلمات کلیدی

data hiding, drift distortion, compressed domain processing, HEVC

کلمات کلیدی انگلیسی